

WPLYW CZYTANIA NA ROZWÓJ DZIECKA

W związku z tym, że realizujemy w naszym przedszkolu Program Narodowego Czytelnictwa, chcieliśmy zachęcić rodziców do czytania, ponieważ ma to niesamowite korzyści, które chciałabym dzisiaj przybliżyć.

Wiele już powiedziano i napisano o zaletach głośnego czytania dzieciom. Wszystkim na pewno doskonale znana jest akcja „Cała Polska czyta dzieciom”. Fundacja współpracuje ze szkołami i przedszkolami zachęca rodziców do codziennego, głośnego czytania.

Warto przypomnieć jakie korzyści niesie ze sobą codzienne czytanie dzieciom, zwłaszcza w dobie pośpiechu i braku czasu, w dobie powszechnego dostępu do takich mediów jak telewizja czy Internet, które wydawać by się mogło, doskonale mogą zastąpić książkę. Jednak, jak się okazuje, wspólne oglądanie telewizji czy przesiadywanie przed komputerem nie jest w stanie zastąpić wspólnego czytania. Nie da się przecenić zalet głośnego czytania. Oto główne jego zalety, choć jestem pewna, że można by znaleźć ich znacznie więcej.

Badania potwierdzają, że głośne czytanie dziecku:

- 1 zaspokaja jego potrzeby emocjonalne: miłości, uwagi, stymulacji,
- 2 buduje mocną więź pomiędzy rodzicem i dzieckiem,
- 3 wspiera rozwój psychiczny dziecka,
- 4 wzmacnia poczucie własnej wartości,
- 5 uczy poprawnego języka, rozwija zasób słów, daje swobodę w mówieniu,
- 6 ćwiczy pamięć,
- 7 uczy samodzielnego myślenia: logicznego, przyczynowo-skutkowego, krytycznego,
- 8 rozwija wyobraźnię,
- 9 poprawia koncentrację,
- 10 przygotowuje do samodzielnego czytania i pisanie,
- 11 przynosi ogromną wiedzę ogólną, daje dostęp do informacji na każdy temat,
- 12 ułatwia naukę i pomaga odnieść sukces w szkole,
- 13 uczy odróżniania dobra od zła, rozwija wrażliwość moralną,
- 14 jest znakomitą rozrywką; rozwija poczucie humoru,
- 15 zapobiega uzależnieniu od telewizji, komputera i gadżetów elektronicznych,
- 16 chroni dziecko przed zagrożeniami ze strony kultury masowej,
- 17 jest zdrową ucieczką od nudy i niepowodzeń,
- 18 przeciwdziała demoralizacji i przemocy,
- 19 daje dostęp do życia, myśli i dzieł największych ludzi różnych epok,
- 20 kształtuje na całe życie nawyk czytania i poszerzania wiedzy.

Nie bez znaczenia dla czerpania korzyści ze wspólnego czytania ma sposób w jaki to robimy. Warto pamiętać o kilku podstawowych zasadach czytania .

Jak czytać dziecku?

1. Czytać codziennie, przez co najmniej 20 minut– czas czytania dostosować do przedziału uwagi dziecka, początkowo może być krótki, stopniowo można go wydłużać, chodzi jednak o codzienny rytuał czytania. Dobrą porą jest wieczór przed snem.
2. Czytanie ma się dziecku kojarzyć z radością– nigdy z przymusem, karą czy nudą, powinno być magiczną porą wspólnego dokonywania odkryć, przeżywania tajemnic i wzruszeń, porą, której dziecko nie może się doczekać
3. Wybierać wyłącznie książki ciekawe dla dziecka i wartościowe dostosowane do jego wieku.
4. Unikać stereotypowych podziałów na książki dla chłopców i dla dziewcząt.
5. Jeśli dziecko chce, można i warto wielokrotnie czytać tę samą książkę czy wiersz.
6. Pozwalać na pytania, powrót do poprzedniej strony, rozmowy zainspirowane tekstem– ta część głośnego czytania najbardziej rozwija intelekt i wrażliwość dziecka.
7. Reklamować czytanie własnym przykładem– dzieci powinny widzieć dorosłych pogrążonych w lekturze książek i czasopism.

Wielu kłopotów rodzicom, zwłaszcza początkującym we wspólnym czytaniu, przysparza wybór odpowiedniej literatury. Z pomocą przychodzi rodzicom „Złota lista książek”. Pozycje na liście dostosowane są do wieku dziecka, co nie oznacza, iż trzeba ściśle ich się trzymać. Warto obserwować swoje dziecko podczas codziennego czytania i dobrać książki do jego zainteresowań i możliwości psychofizycznych. Bogactwo literatury na liście sprawia, że każdy znajdzie coś dla siebie.

Pozycje książkowe proponowane dla maluszków i starszaków.

Wiek 0 – 4 lata:

Marta Bogdanowicz (opracowanie) – Rymowanki – przytulanki

Paulette Bourgeois, Brenda Clark – seria o Franklinie

Jan Brzechwa – Wiersze i bajki

Gilbert Delahaye – seria o Martynce

Barbara Gawryluk – Dżok, legenda o psiej wierności

Danuta Gellnerowa – Cukrowe miasteczko

Anita Głowińska – Kicia Kocia (seria)

Dimiter Inkiow – Ja i moja siostra Klara (seria)

Czesław Janczarski – Miś Uszatek

Janosch – Ach, jak cudowna jest Panama (seria)

Astrid Lindgren – Lotta z ulicy Awanturników

Hanna Łochocka – O wróbelku Elemelku

Sam McBratney – Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię Kocham

Nele Most, Annet Rudolph – Wszystko moje; Co wolno, a czego nie wolno

Sven Nordqvist – Kiedy mały Findus się zgubił (seria)

Beata Ostrowicka – Lulaki, Pan Czekoladka i przedszkole; Ale ja tak chcę!

Joanna Papuzińska – Śpiące wierszyki

Eliza Piotrowska – Bajka o drzewie

Renata Piątkowska – Opowiadania z piaskownicy

Annie M.G. Schmidt – Julek i Julka (seria)

Małgorzata Strzałkowska – Zielony, żółty, rudy, brązowy

Julian Tuwim – Wiersze dla dzieci

Wojciech Widłak – Pan Kuleczka (seria)

Wiek 4-6 lat:

Florence Atwater, Richard Atwater – Pan Popper i jego pingwiny

Hans Christian Andersen – Baśnie

Wiera Badalska – Ballada o kapryśnej królownie

Liliana Bardijewska – Zielony Wędrowiec; Moje – nie moje

Grażyna Bąkiewicz – Kosmiczni odkrywcy – Franio i jego babcia

Marcin Brykczyński – Jedna chwilka, uczuć kilka

Jan Brzechwa – Pan Drops i jego trupa

Wanda Chotomska – Wiersze; Pięciopsiaczki

Carlo Collodi – Pinokio

Vaclav Čtvrtek – Bajki z mchu i paproci; O gajowym Chrobotku ; Podróże furmana Szejtrocza

Iwona Czarkowska – Biuro zagubionych zabawek

Dorota Gellner – Przedszkolakom

Eva Janikovszky – Gdybym był dorosły

Czesław Janczarski – Jak Wojtek został strażakiem

Grzegorz Janusz – Misiostwo świata

Hanna Januszewska – O Pleciudze

Roksana Jędrzejewska-Wróbel – Sznurkowe historie, Maleńkie Królestwo królowny

Aurelki Kęstutis Kasparavičius – Mała zima

Lucyna Krzemieniecka – O Jasiu Kapeluszniku

Åsa Lind – Piaskowy Wilk

Astrid Lindgren – seria o Pippi Pończoszance; Emil ze Smalandii

Hugh Lofting – seria o Doktorze Dolittle 2

Beata Majchrzak – Opowieść o błękitnym psie, czyli o rzeczach trudnych dla dzieci

Kornel Makuszyński – Przygody Koziołka Matołka

Małgorzata Musierowicz – Znajomi z zerówki

Alan A. Milne – Kubuś Puchatek, Chatka Puchatka

Pija Lindenbaum – Nusia i bracia łośie (seria)
Renata Piątkowska – Na wszystko jest sposób ; Nie ma nudnych dni
Gianni Rodari – Bajki przez telefon (w tym Historyjki o Alicji, która
zawsze wpadała w kłopoty;
Zofia Rogoszówna – Dzieci Pana Majstra
Ulf Stark – Cynamon i Trusia. Wiersze o złości i radości (seria)
Małgorzata Strzałkowska – Leśne Głupki; Wiersze do poduchy,
Wyliczanki z pustej szklanki
Anna Świrszczyńska – Dziwny tygrys ; O chciwym Achmedzie
Julian Tuwim – Pan Maluśkiewicz i wieloryb
Danuta Wawiłow – Wiersze
Max Velthuijs – Żabka i obcy

Rodzicom poszukującym inspiracji do wyboru lektur polecam także
zajrzeć na stronę <http://www.rodzinneczytanie.pl/przedszkolaki> , gdzie
znaleźć można między innymi nowości wydawnicze dla dzieci.

Wspólne czytanie jest formą mądrego kontaktu z dzieckiem i doskonałą
metodą wychowawczą. Autorki książki „Wychowanie przez czytanie” –
Irena Koźmińska i Elżbieta Olszewska piszą:

(...) Codzienne czytanie dziecku dla przyjemności jest czynnością
prawdziwie magiczną zaspokajają bowiem wszystkie potrzeby emocjonalne
dziecka, znakomicie wspiera jego rozwój psychiczny, intelektualny i
społeczny, jest jedną z najskuteczniejszych strategii wychowawczych, a
przy tym przynosi dziecku ogromną radość i pozostawia cudowne
wspomnienia. Ale to jeszcze nie koniec atutów głośnego czytania.
Czynność ta jest łatwa, nie wymaga od nas, dorosłych, szczególnego
przygotowania, jest przyjemna i inspirująca także dla czytającego, nic nie
kosztuje, gdy korzystamy z biblioteki czy wymieniamy książki z innymi
rodzicami, lub jest niedroga, gdy zaopatrujemy się w tanich księgarniach
albo na wyprzedażach. (....)

Wszystkim rodzicom i dzieciom życzę wspaniałych chwil spędzonych na
wspólnej lekturze.

mgr Sonia Piernikarczyk